GEMEENTE HEERENVEEN

/ Voorstel aan de gemeenteraad /

Portefeuillehouder

J. Zoetendal

Datum collegebesluit

31 oktober 2019

Opsteller

H. Jorritsma

Registratie

Agendapunt

Onderwerp

vervolg G1000 Burgerbesluit

Voorstel

1. De hoofdlijnen van de integrale centrumvisie vaststellen;
2. De investeringsagenda voor het centrum voor wat betreft de gemeentelijke inzet als leidraad hanteren en betrekken bij de afweging rond de integrale gemeente brede investeringsagenda bij de komende Perspectiefnota;
3. Voor 2020 € 150.000,- beschikbaar stellen voor het voorbereiden van de programmaorganisatie en de uitwerking van de gebiedsdeals (opgenomen in Verzamelbesluit 4-2019)
4. De uitvoering en prioritering organiseren door middel van gebiedsdeals;
5. Het college op te dragen een convenant met betrokken stakeholders te sluiten waarin afspraken worden gemaakt over:
    a. een gezamenlijke programmaorganisatie;
    b. het afstemmen van investeringen door gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren;
    c. het gezamenlijk zorg dragen voor promotie, marketing, acquisitie en transitie.

Aanleiding

In het Thematisch raadsakkoord 2018-2022 is afgesproken om het lokale democratische proces een nieuwe vorm en inhoud te geven. Voor het thema "vitale ontwikkeling van het centrum, wijken en de dorpen" heeft de raad op 15 oktober 2018 het college opdracht gegeven een partnerovereenkomst te sluiten met Platform G1000.nu om het centrumplan Heerenveen vorm te geven middels een G1000-traject.

Er zijn tienduizend willekeurig 'ingelote' inwoners van de gemeente Heerenveen uitgenodigd voor de Burgertop van de G1000Heerenveen op zaterdag 9 februari. Wie niet was ingeloot maar wel wilde meedoen, kon zich aanmelden als 'vrije denker'.

Op 9 februari is met vierhonderd inwoners in drie gespreksrondes de vraag besproken: 'Wat gaan we doen met het centrum van Heerenveen?'. Dit leverde circa tweehonderdvijftig ideeën op. Aan het einde van de dag hebben 223 deelnemers zich aangemeld voor het vervolg om de ideeën van de Burgertop uit te werken naar concrete plannen voor het centrum van Heerenveen.

In een Burgerforum op 26 februari zijn 160 inwoners aan de slag gegaan met de circa tweehonderdvijftig ideeën uit de Burgertop. Alle deelnemers brachten vier stemmen uit op de ideeën die zij het belangrijkst vonden. Zo werd duidelijk welke thema's de basis

vormen voor het vervolg. De deelnemers kozen vervolgens een thema waarbij zij wilden aansluiten. Zo vormden zij werkplaatsen: werkgroepen die aan de slag zijn gegaan met de centrumthema's.

De werkplaatsen hebben de ideeën voor het centrum uitgewerkt naar concrete voorstellen. Zij konden onafhankelijke experts en ervaringsdeskundigen raadplegen voor advies en kwamen regelmatig bij elkaar om hun plannen vorm te geven. De werkplaatsen informeerden elkaar regelmatig over de plannen. De werkplaatsen informeerden de overige inwoners van de gemeente ook over de voortgang van hun plannen en vroegen om feedback. Via de pagina www.G1000Heerenveen.nl/werkplaatsen gaven zij regelmatig een update en kon iedereen op de voorstellen van de werkplaatsen reageren.

De uitgewerkte voorstellen zijn tijdens de slotbijeenkomst van de G1000 op zaterdag 25 mei door de werkplaatsen gepresenteerd aan de Burgerraad. De deelnemers aan de Burgertop van 9 februari 2019 konden op zaterdag 25 mei zitting nemen in deze Burgerraad en hebben via e-mail een uitnodiging voor de Burgerraad ontvangen. Belangstellenden konden bij alle onderdelen aanwezig zijn, maar mochten geen stem uitbrengen op de voorstellen.

De Burgerraad, bestaande uit 118 inwoners van de gemeente Heerenveen, heeft op 25 mei gestemd over de voorstellen. De voorstellen die zijn aangenomen, vormen samen het G1000 Burgerbesluit Centrum Heerenveen.

Het G1000 Burgerbesluit Centrum Heerenveen is na het besluit van de Burgerraad op 25 mei aan uw voorzitter aangeboden met het verzoek om door u in ontvangst genomen te worden en uit te voeren.

In de vergadering van 24 juni 2019 heeft de raad het G1000 Burgerbesluit behandeld en de volgende besluiten genomen:

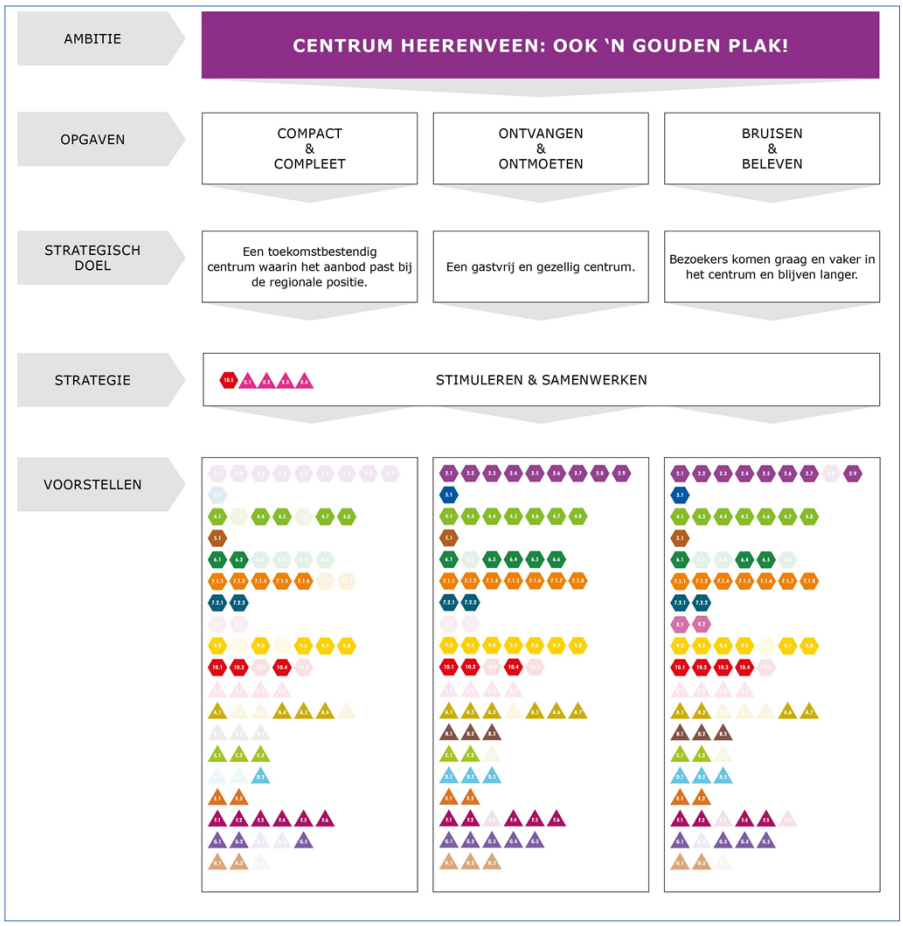
1. *Het G1000 Burgerbesluit Centrum Heerenveen van 25 mei 2019 op te pakken;*
2. *Het college van B&W te verzoeken om in een quickscan de haalbaarheid, consequenties en mogelijkheden in kaart te brengen;*
3. *Het resultaat van de quickscan met een voorstel voor te leggen aan de raad zodat de raad in het najaar van 2019 een besluit kan nemen over:*
    a. *de hoofdlijnen van een integrale centrumvisie;*
    b. *een globaal uitvoeringsprogramma;*
    c. *een prioritering (wat kan direct en wat duurt langer) en*
    d. *een investeringsagenda;*
4. *het college te verzoeken in de Begroting 2020 de benodigde plan- en voorbereidingskosten op te nemen.*

De raad heeft daarbij aangegeven dat de door de G20 gepresenteerde denkrichting bij de quickscan dient te worden betrokken om een zo volledig mogelijk beeld te geven.

In dit raadsvoorstel presenteren wij de resultaten van deze opdrachten.

Overwegingen

Vertaling bouwstenen naar een visie voor het centrum
Met behulp van de opbrengst van de werkplaatsen van de G1000 en van de G20 hebben wij een (concept)visie voor het centrum opgesteld. Wij verwijzen u naar de bijgevoegde rapportage ***"Centrum Heerenveen: ook 'n Gouden Plak"***. Het volgende schema geeft een beeld van de visie zoals die is opgebouwd vanuit de voorstellen uit de werkplaatsen van de G1000 en vanuit de aanbevelingen uit de G20.

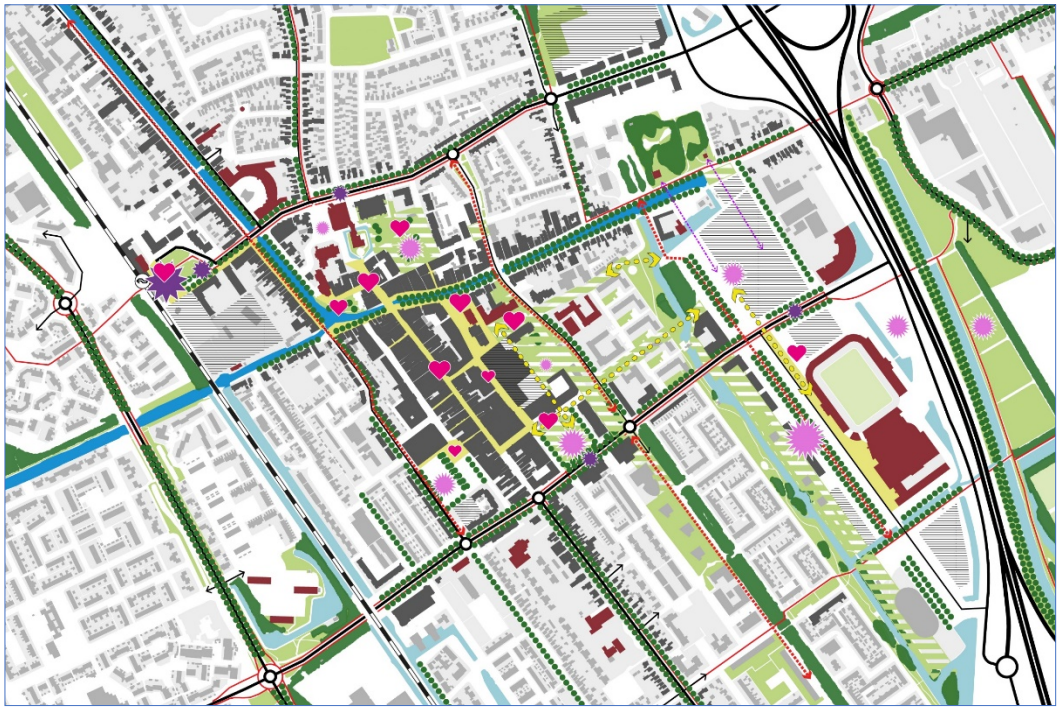

In de rapportage is de werkwijze uitgebreid beschreven en is zichtbaar gemaakt hoe is omgegaan met de opbrengsten van de G1000/G20 en hoe deze zijn vertaald in een concept visie en een aanpak om de ambities te realiseren. Een onderdeel van de rapportage vormt de investeringsagenda: welke (publieke) middelen zijn nodig om de ambities te kunnen waarmaken. Deze worden nader toegelicht in de volgende paragraaf.

Investeringsagenda programma Centrum
Om het centrum toekomstbestendig te maken en de gestelde doelen te kunnen realiseren moet er worden geïnvesteerd. Daarvoor zijn verschillende bouwstenen aangedragen. Daaruit blijkt dat de beste resultaten worden behaald als de verschillende partners vanuit éénzelfde stip op de horizon inspanningen en investeringen op elkaar afstemmen en daarin samenwerken. De gemeente richt zich daarbij primair op investeringen in de openbare ruimte, het initiëren van gebiedsontwikkelingen met beleggers, ontwikkelaars en vastgoedeigenaren en het stimuleren van verbeteringen in de stedenbouwkundige en ruimtelijke structuur. Ondernemers/retailers zullen zich primair richten op ondernemerschap, gastvrijheid en via gezamenlijke platforms op marketing en promotie. Daarbij is ook een rol weggelegd voor Gouden Plak en de culturele instellingen en natuurlijk de gemeente waar het gaat om stimuleren en faciliteren. Vastgoedeigenaren zullen zich

primair richten op het renderen van hun vastgoed en eventueel de transitie daarvan, en investeringen daarop afstemmen.
In deze paragraaf wordt specifiek ingezoomd op de gemeentelijke inzet in het geheel van investeringen om de gestelde doelen te bereiken. We beperken ons in deze paragraaf op investeringen in de openbare ruimte (met de visie als referentie), op stimuleringsregelingen richting ondernemers en vastgoedeigenaren. Daarnaast hebben we aandacht voor gemeentelijke bijdragen aan het versterken van de identiteit en de profilering en op flankerende maatregelen waar het gaat om maatschappelijke functies en voorzieningen.

<u>Kaart:</u> raamwerk en kader voor investeringen (bron: rapportage centrumvisie)

De vertaling naar een investeringsagenda voor de gemeentelijke inzet voor het centrum wordt hierna per (hoofd)onderdeel toegelicht. De hoogte van bedragen is globaal bepaald aan de hand van kengetallen; immers pas in de volgende fase worden binnen de afzonderlijke gebieden samen met betrokken partners maatregelen verder uitgewerkt en plannen ontworpen. Enkele centrumbrede thema's zoals profilering, promotie, en samenwerking worden daar ook bij betrokken.

Het resultaat van de financiële doorrekening is vertaald in de investeringsagenda centrum Heerenveen (zie de volgende tabel).

Maatregel	Onderdeel		Kosten (investeringen all-in)	
			Directe investeringen in vitaliteit centrum	Indirecte Investe-ringen
Herinrichten openbare ruimte - ***Pleinen en straten***	Vergroenen E.van H.plein/Gashoudersplein (60% groen)		**€ 2.900.000,-**	
	Breedpad+A.van Oenemapark		**€ 970.000,-**	
	Aanpassen G.Willigenplein		**€ 180.000,-**	
	Herinrichten Dracht/Sieverstraat/Gem.plein	geheel		**€ 9.400.000**
		partieel	**€ 1.000.000,-**	
	Vergroenen B.Kuperusplein (30% groen boven P-garage)		**€ 1.300.000,-**	
Herinrichten openbare ruimte - ***Route's***	Stegenplan 2.0		**€ 1.200.000,-**	
	Route Station-Heerenwal-Breedpad		**€ 900.000,-**	**€ 3.600.000**
	Route Koornbeursweg-Atalantastraat		**€ 1.000.000,-**	**€ 7.100.000**
	Verbinding Vlinderbuurt-Sportstad		**€ 320.000,-**	
Beweegbare bruggen	2 beweegbare bruggen (marge € 3 tot € 5 miljoen)		**€ 4.000.000,-**	
Voorzieningen (leisure)	Toevoeging waarde aan openbaar gebied. Inclusief jaarlijks budget (4 jaar) sfeerversterking (€ 30.000,-/j)		**€ 2.200.000,-**	
Parkeren en parkeerbalans	Parkeerbalans herstellen na vergroening		**€ 8.000.000,-**	
	Parkeerfonds/bereikbaarheidsfonds		pm opbrengst	
Verplaatsen bibliotheek	Verplaatsen en herontwikkelen huidige locatie.		**€ 4.000.000,-**	
Vergroenen gevels,daken	Stimuleringsregeling door gemeente		**€ 600.000,-**	
Kwaliteit en uitstraling gebouwen	Idem		**€ 1.000.000,-**	
Stimuleringsfonds transitie	idem		**€ 500.000,-**	
Profilering,promo,evenem.	Verhogen budgetten. € 125.000,-/jaar 4 jaar lang.		**€ 500.000,-**	
Subtotaal			**€ 30.500.000,-**	**€ 20.100.000**
Bijdrage regulier budget			**€ 1.600.000,-**	
externe subsidies (ca. 10%)			**€ 3.000.000,-**	**€ 2.000.000**
TOTAAL			**€ 25.900.000,-**	**€ 18.100.000**

De investeringsagenda laat zien dat, bij de beschreven uitgangspunten, de totale kosten zijn geraamd op € 50,6 miljoen. Dit betreft kosten die direct en indirect aan de vitaliteit van het centrum zijn toe te rekenen. Uitgaande van 10% externe subsidies en gebruik makend van reeds beschikbare middelen komt dit neer op een extra beslag op gemeentelijke middelen van in totaal € 44 miljoen. Dit is op te splitsen in een bedrag van € 25,9 miljoen aan direct aan de vitaliteit van het centrum toe te rekenen investeringen en in een bedrag van € 18,1 miljoen aan indirect toe te rekenen kosten.

De indirecte kosten hebben betrekking op het volledig herprofileren van verkeersinfrastructuur aan de rand van het centrumgebied (bereikbaarheid) en op het eventueel volledig opnieuw inrichten van de Dracht, Sieverstraat en Gemeenteplein. Deze laatste investering is onder de noemer indirecte kosten geschaard omdat deze investering niet voortvloeit uit de wens het centrum vitaler te maken. Een eventueel besluit de

betreffende bestrating vroegtijdig te vervangen is meer ingegeven vanuit de kwaliteit van toegepaste materialen (gladheid).

Globale fasering

In de rapportage centrumvisie is aan de investeringsagenda een zeer globale indicatieve planning bij de gepresenteerde investeringen toegevoegd. Weergegeven in een uitvoeringsperiode van 8 jaar. Er van uitgaande dat bij de Perspectiefnota 2021-2024 middelen beschikbaar worden gesteld. In 2020 kunnen investeringen zo nodig worden gefinancierd uit al eerder beschikbaar gestelde middelen (een deel van de opgenomen € 1,6 miljoen). Het lijkt logisch in 2020 een start te maken met het verbeteren van de stegen en met de verbindingen tussen het centrum en sportstad via de Vlinderbuurt.
In de indicatieve planning ligt voor de eerste (4) jaren het accent op het hart van het centrum:

- Herinrichten Breedpad, Amelius van Oenemapark;
- Herinrichten G.Willigenplein;
- Aanpak stegen en verbinding via de Vlinderbuurt met sportstad;
- Partiële aanpassingen Dracht, Sieverstraat, Gemeenteplein;
- Beweegbare bruggen;
- Verplaatsen bibliotheek;
- Profilering, promotie en marketing;
- De drie stimuleringsregelingen.

Organisatie en management programma Centrum

Eén van de belangrijkste opbrengsten vanuit de G20 en uit werkplaats 10 van de G1000 is de urgentie om samen met stakeholders vanuit de vastgestelde bouwstenen ook daadwerkelijk integraal aan de slag te kunnen. Daarvoor is het nodig op twee fronten samen met onze stakeholders meters te maken:

1) *Het huidige centrummanagement verbreden en krachtiger maken.*
   Het centrummanagement is een samenspel van alle actoren rond het centrum en kent een structureel karakter (dit in tegenstelling tot een tijdelijke werkorganisatie). Van belang is de inhoudelijke opgave van het centrummanagement, de integraliteit en samenhang met andere samenwerkingspartners en dan de uiteindelijke structuur goed uit te denken. De evaluatie van het CPH is dan een goede kapstok.

2) *Een (tijdelijke) programma-organisatie optuigen waarbinnen de gestelde doelen (o.a. investeringsagenda) verder worden geconcretiseerd en met voldoende draagvlak tot een uitvoeringsprogramma worden vertaald.*
   Een dergelijke (tijdelijke) programma-organisatie kent de volgende elementen:
   - Heldere opdracht;
   - Deelnemers met mandaat vanuit achterbannen;
   - Onder de vlag van een samenwerkingsovereenkomst;
   - Voldoende middelen om plannen te kunnen voorbereiden (in- en externe menskracht, adviseurs etc.); een gemeentelijk budget voor een programma-organisatie zal in de orde grootte van € 200.000,- per jaar liggen naast de reguliere P-budgetten).

Er wordt inmiddels onder leiding van een onafhankelijke expert gewerkt aan een evaluatie van het CPH. Daarnaast zijn, in overleg met de betrokken stakeholders, de contouren van

een convenant en samenwerkingsovereenkomst opgesteld op basis waarvan de komende maanden een programmaorganisatie kan worden ontworpen. Parallel wordt gewerkt aan het opstarten van de organisatie rond de gebiedsdeals. Met de gebiedsdeals kunnen per gebied tussen alle direct betrokkenen (gemeente, ondernemers, culturele instellingen, markt en eigenaren binnen het betreffende gebied) afspraken worden gemaakt over een gezamenlijke inzet om de geformuleerde doelen/bouwstenen uit te werken en te realiseren. Voordeel van deze werkwijze is dat inspanningen van verschillende partners worden gebundeld zodat deze elkaar versterken. Daar waar de meeste kansen liggen en waar het commitment het stevigst is, zullen vervolgens de snelste resultaten worden geboekt.

Een belangrijke partner bij de centrum ontwikkeling zijn de eigenaren van het aanwezige vastgoed. Om deze goed in positie te brengen en te krijgen wordt een vastgoedplatform voor het centrum opgericht. Dit platform zal eveneens worden ingebed in de programma organisatie voor het centrum.

Effecten

Met het voorstel worden de voorstellen uit de G1000 en G20 vertaald naar een visie voor het centrum, een kader voor investeringen en een investeringsagenda. Samen met alle stakeholders staat vervolgens de weg open concreet en gestructureerd aan de slag te gaan met de gepresenteerde opgaven om de ambities voor het centrum te kunnen realiseren.

Beleid en regelgeving

Het wettelijke kader is de omgevingswet.

Financiën, risico's en beheersmaatregelen

De investeringsagenda geeft aan welke middelen nodig zijn om op termijn de ambities voor het centrum waar te kunnen maken. In welke mate (omvang en planning) deze middelen ook beschikbaar zijn te maken is op dit moment niet vast te stellen. Daarvoor ontbreekt nu nog een integraal afwegingskader.

Wij zijn voornemens een gemeente brede investeringsagenda op te stellen met een bijbehorende afwegingskader. De raad kan dan bij de perspectiefnota (juni 2020) een integrale afweging maken welke investeringen en doelen worden opgenomen in de meerjarenbegroting. Als onderdeel van de gemeente brede investeringsagenda zullen wij de investeringen voor het centrum van Heerenveen zoals die in dit raadsvoorstel zijn gepresenteerd, opnemen.

Vervolgaanpak

De G1000 monitorgroep en de G20 zijn door ons (ambtelijk) betrokken bij het opstellen van de centrumvisie en de investeringsagenda. De raad gaat nog afzonderlijk met beide gremia het debat (21 november a.s.) aan alvorens u de betreffende voorstellen agendeert voor de raadscommissie.

Parallel worden door ons samen met de G20 (en de stakeholders uit de G20) gewerkt aan de Programma-organisatie, het convenant tussen gemeente en stakeholders, de opzet van de aanpak via de zogeheten gebiedsdeals en de organisatie rond de gezamenlijke promotie, marketing en acquisitie voor het centrum. Ook werken wij aan de oprichting van een platform van vastgoedeigenaren.

Wij verwachten u op deze onderwerpen gelijktijdig met de behandeling van de Perspectiefnota in juni 2020 concrete voorstellen te kunnen aanbieden.

Communicatie

Relevante informatie

-rapportage *Centrum Heerenveen: ook ’n Gouden Plak*

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,

de secretaris,	de burgemeester,
de heer J. van Leeuwestijn	de heer T.J. van der Zwan

GEMEENTE HEERENVEEN
/ gemeenteraad /

Registratie

Onderwerp

vervolg G1000 Burgerbesluit

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 november 2019;

Besluit

1. De hoofdlijnen van de integrale centrumvisie vaststellen;
2. De investeringsagenda voor het centrum voor wat betreft de gemeentelijke inzet als leidraad hanteren en betrekken bij de afweging rond de integrale gemeente brede investeringsagenda bij de komende Perspectiefnota;
3. Voor 2020 € 150.000,- beschikbaar stellen voor het voorbereiden van de programmaorganisatie en de uitwerking van de gebiedsdeals (opgenomen in Verzamelbesluit 4-2019)
4. De uitvoering en prioritering organiseren door middel van gebiedsdeals;
5. Het college op te dragen een convenant met betrokken stakeholders te sluiten waarin afspraken worden gemaakt over:
    a. een gezamenlijke programmaorganisatie;
    b. het afstemmen van investeringen door gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren;
    c. het gezamenlijk zorg dragen voor promotie, marketing, acquisitie en transitie.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van .

de griffier, de voorzitter,

mevrouw L. Roest-Jonkers de heer T.J. van der Zwan